

บทที่ 3

การอ้างอิง

ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้อ้าง (Cite) เพื่อการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้เขียนควรระบุชื่อผู้แต่งและปีของงานนั้น การอ้างอิง (Citation) เช่นนี้เป็นการระบุแหล่งเพื่อช่วยให้ผู้อ่านหาแหล่งข้อมูลนั้น โดยดูจากรายการอ้างอิง (References) ที่รวบรวมการอ้างอิงทั้งหมดไว้ท้ายเล่ม

การอ้างอิงที่นิยมทั่วไปมีหลายแบบ แต่วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ขอให้ใช้การอ้างอิงแบบนาม-ปี แทรกในเนื้อความ

3.1 การอ้างอิงระบบนาม-ปี

การอ้างอิงระบบนาม-ปี เป็นการอ้างอิงชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์แทรกปนไปในเนื้อหา ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

3.1.1 อ้างทั้งชื่อผู้แต่งและปีโดยใส่ไว้ในวงเล็บ กรณีนี้ใช้เพื่อเน้นข้อความแนวคิดที่นำมาอ้าง เช่น

ในปัจจุบันเกษตรกรนิยมปลูกไผ่ตงกันมาก แหล่งปลูกที่สำคัญคือปราจีนบุรี ซึ่งมีเนื้อที่เพาะปลูกประมาณ 72,000 ไร่ (สมหมาย ชื่นราม, 2536)

การปลูกพืชอาหารสัตว์ตระกูลถั่วติดต่อกัน 2 ปี โดยมีการใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัส โปแตสเซียม และซัลเฟอร์ ทำให้ปริมาณไนโตรเจนในดินเพิ่มขึ้นประมาณ 27 กก. N ต่อไร่ (Gibson, 1988)

3.1.2 อ้างชื่อผู้แต่งอยู่ในเนื้อความ และใส่ปีไว้ในวงเล็บ กรณีนี้เป็นการเน้นชื่อผู้แต่งที่เป็นเจ้าของข้อความ แนวคิดที่อ้างมานั้น เช่น

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (2527) ให้รายละเอียดการลดหรือจำกัดจำนวนนกพิราบ... ว่ามีอยู่หลายวิธีที่เป็นที่ยอมรับ

นิรนาม (2539) ได้รายงานว่าลักษณะทั่วไปของข้าวพันธุ์เสียงพทุ้งมีใบสีเขียว ใบขนอน ความสูงประมาณ 150 เซนติเมตร

Gibson (1988) พบว่าการปลูกพืชอาหารสัตว์ตระกูลถั่วติดต่อกัน 2 ปี...

3.1.3 อ้างอิงชื่อผู้แต่งและปี ในเนื้อหาโดยไม่ใส่วงเล็บ กรณีนี้ต้องการเน้นทั้งปีและเจ้าของข้อความ เช่น

ในปี 2537 กรมส่งเสริมการเกษตร พบการแพร่กระจายของ...

ผู้เขียนสามารถใช้การอ้างทั้ง 3 ลักษณะนี้ผสมผสานกับเนื้อหาได้ตลอดทั้งเล่ม

3.2 การเขียนชื่อผู้แต่ง

ผู้แต่งในที่นี้ รวมถึง

- 1) บุคคลที่เป็นผู้เขียน ผู้แปล ผู้รวบรวมและบรรณาธิการ
- 2) ในกรณีที่ไม่มีปรากฏชื่อบุคคลเป็นผู้รับผิดชอบ ให้ใช้ชื่อหน่วยงาน องค์การ ที่เป็นเจ้าของรับผิดชอบงานนั้นในการระบุชื่อผู้แต่ง มีหลักดังนี้

3.2.1 ผู้แต่งชาวไทย ผู้แต่งที่เป็นคนไทย ให้ใช้ทั้งชื่อและนามสกุล แม้ว่าจะเขียนงานเป็นภาษาอังกฤษก็ตาม

(มานพ รุจิภากร, 2538)

(Wichit Srisa-an, 1997)

3.2.2 ผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ หรือ สมณศักดิ์ ให้ใส่ไว้หน้าชื่อด้วย เช่น

(หลวงวิจิตรวาทการ, 2529)

(พระยาอนุমানราชชน, 2515)

(กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, 2514)

(ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2521)

(พระเทพวิสุทธิเมธี [ปัญญานันทภิกขุ], 2509)

พระธรรมปิฎก (2539)

(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2507)

3.2.3 ผู้แต่งมีศทางทหาร ตำ รวจ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือมีคำเรียกทางวิชาชีพ เช่น นายแพทย์ แพทย์หญิง ทันตแพทย์ เกษตรกร ไม่ต้องใส่ยศ หรือตำแหน่งทางวิชาการ หรือคำเรียกทางวิชาชีพนั้น ๆ เช่น

(วสิษฐ เดชกุญชร, 2535)

(ประเวศ วะสี, 2540)

ป๋วย อึ๊งภากรณ์ (2530)

3.2.4 ผู้แต่งที่เป็นชาวต่างประเทศ ใช้ชื่อสกุล (Surname) เท่านั้น วิธีที่สะดวกคือ ใช้ชื่อนั้นโดยไม่ต้องถอดเป็นภาษาไทย เช่น

Matsushima (1975)

(Yoshida, 1981)

(Mayer, 1972)

3.2.5 ผู้แต่งที่ใช้นามแฝง ในกรณีที่ทราบนามจริง ให้ใช้นามจริง แต่ถ้าไม่ทราบนามจริง ให้ใช้ตามนามแฝง เช่น

(Twain, 1962)

(นายหนววย, 2508)

(หยก บุรพา, 2520)

(Dr. Seuss, 1968)

3.2.6 ผู้แต่งเป็นสถาบัน

1) ถ้าเป็นหน่วยงานรัฐบาล เช่น กระทรวง และงานที่อ้างอิงนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานในกระทรวง ให้ลงชื่อ กระทรวงเป็นผู้แต่ง เช่น

(กระทรวงมหาดไทย, 2538)

กระทรวงศึกษาธิการ (2507)

2) ถ้าสิ่งพิมพ์ออกในนามของหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานย่อยกว่ากรม ให้ใช้ชื่อกรมหรือเทียบเท่า โดยเขียนชื่อหน่วยงานระดับสูงก่อน เช่น

(กรมพัฒนาที่ดิน, 2539)

(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม, 2540)

(กระทรวงสาธารณสุข, สำนักนโยบายและแผน, 2537)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2532)

3) คณะกรรมการที่มีสำนักงานเป็นอิสระ ให้ใส่ชื่อคณะกรรมการได้เลย เช่น

(คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2520)

ถ้าคณะกรรมการนั้นจัดตั้งโดยสถาบันเพื่อมอบหมายหน้าที่เฉพาะ ให้ใช้ชื่อสถาบันหลักก่อน เช่น

(American Library Association, Reference and Adult Service Division, Standards Committee, 1976)

- 4) หน่วยงานสถาบัน ลักษณะอื่น ๆ ให้ใช้ ชื่อ
(สำนักพิมพ์ดวงกมลสมัย, 2539)

(ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด, 2537)

(ธนาคารกสิกรไทย, ฝ่ายพัฒนาบุคคลและองค์กร, 2540)

มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก (2539)

3.3 ปีที่พิมพ์

ให้ใช้ปีที่พิมพ์ของงานนั้น งานภาษาไทยมักใช้ ปีพุทธศักราช ส่วนงานภาษาต่างประเทศใช้ ปีคริสตศักราช

ในกรณีที่ไม่มีปรากฏปีที่พิมพ์ ในข้อความให้อ้างชื่อผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และคำย่อ n.d. (ย่อมาจาก no date of publication) สำหรับงานต่างประเทศ หรือ ม.ป.ป. (ย่อมาจาก ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) สำหรับงานภาษาไทย

ในกรณีที่งานนั้นอยู่ระหว่างการพิมพ์เผยแพร่ ใช้คำว่า (in press) หรือ (อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์) ในวงเล็บ เช่น

(ม.จ. อากาศดำ เกิง รพีพัฒน์, ม.ป.ป.)

(Robinsons, n.d.)

(Harlow, in press)

3.4 หลักการอ้างและตัวอย่าง

3.4.1 งานเรื่องเดียวโดยผู้แต่งคนเดียว เช่น

ระบบราชการไทยใน พ.ศ. 2539 ไม่สามารถดึงดูดคนดี-คนเก่ง เข้าสู่ระบบได้อีกต่อไปในบางสาขามีอัตราสูญเสียกำลังคนถึงร้อยละ 30 ต่อปี (แน่งน้อย ศรีวรรณบุญ, 2538)

นับตั้งแต่การริเริ่มการกรีดยาง ได้มีการคิดค้นหาสารเร่งน้ำยางประเภทต่าง ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตของน้ำยาง เช่น ใช้ส่วนผสมของดินเหนียวคลุกกับมูลวัวทาเปลือกกรีด ซึ่งก็ให้ผลดีในระดับหนึ่ง (Chapman, 1951)

จากงานวิจัยของ Yuwadee Manakasem (1995) พบว่าอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 21°C จะเริ่มชักนำ ให้เกิดตาดอกในมังคุด

ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ถ้ามีการอ้างงานนั้นซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ไม่ต้องระบุปีพิมพ์ในการอ้างครั้งต่อมา

เพ็ญพร เติญชรสวัสดิ์ (2535) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินระบบสารสนเทศไว้ว่าเพื่อเป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศในปัจจุบัน และเพื่อรู้ถึงแนวทางในการปรับปรุงระบบสารสนเทศในอนาคต นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533) ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินระบบสารสนเทศเพิ่มเติมว่าเพื่อสำรวจปัญหาอุปสรรค... เพ็ญพร เติญชรสวัสดิ์ พบว่า การประเมินระบบสารสนเทศนั้นจะช่วยให้...

3.4.2 งานที่มีผู้แต่งหลายคน

1) ผู้แต่ง 2 คน อ้างชื่อผู้แต่งทั้ง 2 คน ทุกครั้งที่มีการอ้างถึง งานภาษาไทยใช้คำว่า และ งานภาษาอังกฤษใช้ and เชื่อมระหว่างชื่อผู้แต่งทั้งสอง เช่น

จากการสำรวจการใช้คอมพิวเตอร์ในกลุ่มห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พบว่าสำนักหอสมุดในกลุ่มห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการมากกว่างานเทคนิค (11 : 8 แห่ง)... (จารุพร พงศ์ศรีวัฒน์ และ ประภาวดี สืบสนธิ์, 2534)

Ivry and Keele (1989) recently found that difficulty in timing control in...

อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการสร้างดอกเห็ด ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ อย่างไรก็ตาม ช่วงอุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 10-250°C ที่เหมาะสมที่สุดประมาณ 10-16°C (Pryzbylowics and Donoghue, 1988)

2) ผู้แต่ง 3-5 คน อ้างชื่อผู้แต่งทุกคนครั้งแรก โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างชื่อผู้แต่งแต่ละคนใช้คำ ว่า และ หรือ and ก่อนชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย

สำหรับการอ้างครั้งต่อมา จะใช้ชื่อผู้แต่งคนแรกตามด้วยคำ ว่า และคณะ หรือ และ คนอื่น ๆ สำหรับงานภาษาไทย ส่วนงานภาษาอังกฤษ ใช้คำ ว่า et al. หรือ and others

พิษณุ จงสถิตยวัฒนา, เอกชัย ชัยประเสริฐสิทธิ และ อัจจิมา จันทรทิพย์ (2528) ได้สรุปเกี่ยวกับ... (การอ้างครั้งแรกในเนื้อหา)

พิษณุ จงสถิตยวัฒนา และคนอื่น ๆ (2528) พบว่า... (การอ้างครั้งต่อมา)

Zarrow, Yochim, McCarthy, and Sanborn (1964) พบว่า... (การอ้างครั้งแรกในเนื้อหา)

Zarrow et al. (1964) พบว่า... (การอ้างครั้งต่อมา)

นอกจากนี้ Zarrow et al. ยังพบว่า... (การอ้างครั้งต่อมาในย่อหน้าเดียวกัน ไม่ต้องระบุปีที่พิมพ์)

แต่ถ้าการอ้างครั้งต่อไป เมื่อเขียนย่อโดยใช้ et al. หรือ and others หรือ และคนอื่น ๆ แล้ว ทำให้คล้ายคลึงกับงานอื่น เช่น

Bradley, Ramirez, and Soo (1973)...

Bradley, Soo, Ramirez, and Brown (1973)...

ถ้าเขียนย่อจะปรากฏเป็น Bradley and others (1973) เหมือนกัน ดังนั้น เพื่อให้ผู้อ่านสับสนให้เขียนชื่อผู้แต่งทุกคน

3) ผู้แต่ง 6 คน หรือมากกว่านั้น ให้อ้างเฉพาะชื่อผู้แต่งคนแรก ตามด้วย **et al.** หรือ **and others** สำหรับงานภาษาอังกฤษ หรือตามด้วย **และคณะ** หรือ **และคนอื่น ๆ** สำหรับงานภาษาไทย

แต่ถ้าละชื่อผู้แต่งแล้ว ทำให้งานที่อ้างคล้ายกับงานอื่น ให้ระบุชื่อผู้แต่งคนต่อมาเรื่อยๆจนกว่าชื่อผู้แต่งจะไม่ซ้ำกัน

Shipe, Basselte, Deane, Dunkley, Hammond, Harper, and Kleyn (1978)

Shipe, Basselte, Deane, Hammond, Harper, Kleyn, and Morgan (1980)

การอ้างในเนื้อความจะเป็นดังนี้

Shipe, Basselte, Deane, Dunkley, et al. (1978) และ

Shipe, Basselte, Deane, Hammond, et al. (1980)

3.4.3 งานที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน ให้ระบุชื่อเต็มของสถาบันเมื่ออ้างครั้งแรก และถ้าสถาบันมีชื่อย่อที่เป็นทางการให้ระบุใน [] ส่วนการอ้างครั้งต่อมา ให้ใช้ชื่อย่อนั้น ในกรณีที่ไม่มีชื่อย่อ ให้อ้างชื่อเต็มสถาบันทุกครั้ง เช่น

เห็ดหอมบางพันธุ์อาจมีขนหรือเกล็ดหยาบ ๆ ติดอยู่ก้านดอกมีสีขาวหรือสีน้ำตาลอ่อน เมื่อถูกอากาศจะมีสีเข้มขึ้น (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2537)

การอ้างครั้งแรก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช [ม.ส.ธ.] (2530) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์... ปัญหาด้านการเงินที่เกิดขึ้นทำให้องค์กรต้องรีบแก้ไขโดยทันที

(The Stock Exchange of Thailand [SET], 1995)

(Center for Information Management and Technology [CIMTECH], 1998)

การอ้างครั้งต่อมา

จากการสำรวจเกี่ยวกับผลของการประเมินพบว่า... (ม.ศ.ร., 2530)

SET (1995) ได้กล่าวถึงภาวะเศรษฐกิจไทย...

(CIMTECH, 1998)

3.4.4 งานที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง (รวมถึงงานด้านกฎหมาย) ในเนื้อความให้อ้างโดยเขียนชื่อเรื่อง และปี ใช้เครื่องหมายอัฒภาค “ ” ล้อมชื่อเรื่องของบทความ และขีดเส้นใต้ชื่อวารสาร ชื่อหนังสือ รายงาน หรือเอกสารนั้น เช่น

ขณะนี้ประเทศไทยตามหลังประเทศอุตสาหกรรมในเอเชียอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นระบบโทรศัพท์ โทรทัศน์ ไปจนถึงการติดต่อผ่านดาวเทียม ประเทศไทยตามหลังแม้กระทั่งมาเลเซียที่กำลังเร่งพัฒนาคนอย่างขะมักเขม้น (The New Rich in Asia, 1985)

ส ก า อ ง เ ก ร ส ได้ จัด ตั้ง Commision on New Technological Uses of Copyrighted Works (CONTU) เพื่อพิจารณาแนวทางในการคุ้มครองโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (“Public Law 93-573, litle11, 88-stat-1973,” 1987)

ในกรณีที่งานที่อ้างไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่มีผู้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม ถ้าเป็นบรรณาธิการให้ใช้คำว่า **บรรณาธิการ** หรือ **ed.** และ ผู้รวบรวม ใช้คำว่า **ผู้รวบรวม** หรือ **comp.** เช่น

(เนตรนภา ทองก้าน, บรรณาธิการ, 2530)

สุเทพ นาธรพันธ์, ผู้รวบรวม (2531)

(Gray, ed., 1992)

(Woodworth, comp., 1995)

3.4.5 งานที่ผู้แต่งมีชื่อสกุลตรงกัน ให้ระบุชื่อย่อของผู้แต่งกำกับในเนื้อความโดยตลอด แม้ว่าปีพิมพ์ของงานนั้นจะต่างกันก็ตาม ชื่อย่อจะช่วยให้ผู้อ่านไม่สับสน และหารายการอ้างอิงที่อยู่ท้ายเล่มได้พบ

R. D. Stuart (1964) และ C. Stuart (1970) ระบุว่า...

3.4.6 งานหลายเรื่องอ้างภายในวงเล็บเดียวกัน การอ้างงาน 2 เรื่องหรือมากกว่านั้นไว้ในวงเล็บเดียวกัน สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1) งานของผู้แต่งคนเดียวกัน แต่ปีที่พิมพ์ต่างกัน ให้จัดเรียงตามปีที่พิมพ์ โดยระบุชื่อผู้แต่งครั้งเดียว และเอางานที่กำลังจัดพิมพ์ ซึ่งยังไม่ปรากฏปีพิมพ์ไว้ท้ายสุด

งานวิจัยในอดีต (Anderson, 1977, 1980, in press) และจากงานวิจัยของ Jackson (1979, 1984, 1983) ชี้ชัดว่า...

2) งานของผู้แต่งคนเดียวกันและปีที่พิมพ์ซ้ำกัน ให้ใช้อักษร ก ข คง กำกับหลังปีที่พิมพ์สำหรับงานภาษาไทย และใช้อักษร a, b, c, d กำกับหลังปีที่พิมพ์สำหรับงานภาษาต่างประเทศ

Dingkuhn (1990a, 1990b, 1991, 1992a) พบว่าการปลูกข้าวในแปลงหว่านน้ำตมที่มีความหนาแน่นมีผลทำให้ประสิทธิภาพการสังเคราะห์แสงต่ำ

3) งานหลายเรื่องโดยผู้แต่งหลายคน ให้เรียงลำดับงานที่อ้างตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง แล้วคั่นงานแต่ละงานด้วยเครื่องหมายอัฒภาค (;)

Dingkuhn et al. (1990a; 1990b) และ Schiner et al. (1990a; 1990b) รายงานว่าข้าวพันธุ์ IR64 ที่ปลูกแบบหว่านข้าวออกและปลูกแบบเป็นแถว จะมีการสร้างหน่อมากกว่า

งานวิจัยหลายเรื่องเกี่ยวกับการสร้างน้ำหนักรากแห้งส่วนเหนือดินของข้าวในแปลงหว่านน้ำตมและแปลงปักดำ (Dingkuhn et al., 1990a; 1990b; Schiner et al., 1990a; 1990b)

อุณหภูมิที่เห็ดหอมได้รับระหว่างการพัฒนาดอกเห็ดจะมีผลต่อรูปร่างและผลผลิต (Khan et al., 1991; Przybylowicz and Donoghue, 1988)

ในกรณีอ้างอิงงานหลายเรื่อง มีทั้งผู้แต่งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ให้อ้างอิงชื่อภาษาไทยให้ครบก่อน แล้วจึงตามด้วยชื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศ เช่น

(บำรุง กัตต์เจริญ และฉวีวรรณ วัฒวงศ์, 2527; ประยูร อุดุชาฐานะ, 2525; Kankel, 1981; Tromby and others, 1992)

3.4.7 งานแปล การอ้างอิงงานแปล ให้ลงชื่อผู้เขียนที่เป็นเจ้าของเรื่อง ถ้าไม่ทราบให้ลงชื่อผู้แปล แล้วตามด้วยคำว่า **ผู้แปล** สำหรับงานที่ผู้แปลที่เป็นคนไทย หรือ **Tr.** สำหรับงานที่ผู้แปลที่เป็นคนชาวต่างประเทศ

(เบนิโต, 2532)

(Cleary, Tr., 1991)

(อาภรณ์ เตชะโส, ผู้แปล, 2532)

3.4.8 บทวิจารณ์ การอ้างอิงที่เป็นบทวิจารณ์ ให้ใส่ชื่อผู้วิจารณ์ เช่น

(Sage, 1973)

(พิชัย ชูวงศ์, 2540)

3.4.9 เอกสารพิเศษและสื่อโทรทัศน์ ในกรณีที่อ้างเอกสารพิเศษ หรือสื่อลักษณะอื่น ๆ เช่น รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ปาฐกถา สไลด์ แถบบันทึกเสียง แผ่นเสียง แผนที่ ภาพเคลื่อนไหว फिल्मสตริปส์ ให้ระบุลักษณะพิเศษของเอกสารหรือสื่อที่ใช้ด้วยเช่น

1) ต้นฉบับตัวเขียน คัมภีร์โบราณ

(“การเกตุ” สมุดไทยขาว อักษรไทยเส้นดินสอดำ , 1:55)

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย, สมุดไทยดำ : 42-43)

(London, British Library, Arundel Mss; 285, fol, 165b)

2) รายการวิทยุ โทรทัศน์

(สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา, รายการวิทยุ, เรื่องคำ , 2525)

3) ภาพยนตร์ (Film) ภาพเลื่อน (Filmstrip) ภาพนิ่ง (Slide) วิดีทัศน์ (Videotape)

(เทคนิคการปรุงอาหาร, ภาพเลื่อน, 2531)

(ชาติรี คงบุญ, วิดีทัศน์, 2536)

4) แถบบันทึกเสียง แผ่นเสียง เทปคาสเซต ซีดี-รอม

(ดวงดาว ภาคิน, แถบบันทึกเสียง, 2531)

(ใช้ Access อย่างไรไม่ต้อง code, ซีดี-รอม, 2540)

(Smart Kids: English Reading & Listening Comprehension, CD-ROM, 1997).

3.4.10 การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคลรวมถึงจดหมาย บันทึกร การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ (เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ป้ายกระดานอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มผู้ใช้ ฯลฯ) การสนทนาทางโทรศัพท์ และการสื่อสารรูปแบบอื่นในลักษณะเดียวกันนี้

เนื่องจากการสื่อสารเช่นนี้ ถ้าผู้อ่านสนใจจะไม่สามารถติดตามค้นหาได้ ดังนั้นจึงจะอ้างเฉพาะในเนื้อหาเท่านั้น โดยไม่นำ ไปรวมเป็นรายการอ้างอิงไว้ท้ายเล่ม

วิธีการอ้างให้ลงชื่อตัว (ชื่อย่อในกรณีเป็นชาวต่างประเทศ) และชื่อสกุลของผู้สื่อสารและให้วันที่ที่ถูกต้องที่สุด

วิจิตร ศรีสอาน (การสื่อสารระหว่างบุคคล, 27 กรกฎาคม 2540)

Tanongsak Bhisarnsilp (personal communication, April 29, 1998)

(R. D. Stueart, personal communication, September 19, 1997)

3.4.11 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีที่อ้างข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ใส่ชื่อผู้รับผิดชอบหลักตามด้วยประเภทของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ แล้วตามด้วยปีที่ผลิต เช่น

1) แฟ้มข้อมูล (Data File)

(Kline, Data File, 1979)

2) โปรแกรมคอมพิวเตอร์

(Hardy, Computer Program, 1992)

3) สารระสังเขป หรือข้อมูลที่สืบค้นจากระบบออนไลน์

(Rex, Online, 1992)

4) สารระสังเขป หรือ ข้อมูลที่สืบค้นจากซีดี-รอม (CD-ROM)

(Bower, CD-ROM, 1993)

5) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(Emblads, www, 1994)

Foundation of Ontario Canadian Center on Substance Abuse (www, 1993)

3.4.12 การอ้างเฉพาะส่วนของงานนั้น ในบางครั้ง ถ้าต้องการอ้างเฉพาะบางส่วนของงานนั้น ให้ระบุเลขหน้า บท ภาพ ตารางหรือสมการ ตรงจุดที่เหมาะสมในเนื้อความ

(Durr, 1984, p.33)

(Wilbey, 1994, pp. 107-108)

(Varnam, 1994, chap. 2)

(พระธรรมปิฎก, 2539, หน้า 128)

(ประเวศ วะสี, 2538, หน้า 21)

3.4.13 การอ้างส่วนหนึ่งของงานรวมเรื่อง การอ้างบทความในหนังสือรวมเรื่องหรือรวมผลงานของผู้เขียนหลาย ๆ คน ให้อ้างชื่อผู้เขียนงานนั้นเป็นหลัก ถ้าไม่ปรากฏ จึงอ้างชื่อบรรณาธิการ และวงเล็บคำ ว่า บรรณาธิการ หรือ ed. กำกับท้ายชื่อ

3.4.14 การอ้างงานที่มีผู้อื่นอ้างไว้ ในกรณีที่มีการอ้างงานที่ผู้อื่นอ้างไว้ก่อนแล้ว ถือว่าไม่ใช่เป็นการอ้างโดยตรง ให้ระบุชื่อผู้แต่งของงานทั้งสอง โดยระบุผู้แต่งของงานแรกที่เป็นงานเดิมตามด้วยคำว่า อ้างถึงใน สำหรับงานภาษาไทย และใช้คำว่า **quoted in** สำหรับงานภาษาต่างประเทศ แล้วระบุชื่อผู้แต่งของงานอันคืบรอง เช่น

ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจที่ขาดความมั่งคั่งทางจิตใจประกอบนั้น กลับทำให้ผู้คนเหนื่อยขึ้น ระทมทุกข์ขึ้น ขัดแย้งระหว่างกันมากขึ้น และรุนแรงต่อกันยิ่งขึ้น (ประเวศ วะสี, 2538 อ้างถึงใน ยศ สันตสมบัติ, 2539, หน้า 12)

(Barker, 1991, quoted in Bellinger, 1994)

ถ้างานอันดับรอง ไม่ได้ระบุปีที่พิมพ์ของงานแรกไว้ ให้ลงชื่อผู้แต่งงานแรก

การรักษาวัฒนธรรมทางภาษา ด้วยการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตั้งแต่การควบคู่คำศัพท์ไปจนถึงการประพันธ์ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ต้องเน้นหนักควบคู่ไปกับการเรียนภาษาต่างประเทศให้เชี่ยวชาญ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ “พูดก็เนียน เขียนก็เนียบแบบวาจาไม่บอ ๆ บ้า ๆ ภาษาคน” (กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ อ้างถึงใน อัจฉิน จันทรมพร, 2539, หน้า 123)

ในกรณีที่ต้องการอ้างถึงชื่อผู้แต่งงานแรกไว้ในเนื้อหา ให้วงเล็บเฉพาะปีที่พิมพ์และเลขหน้า (ถ้ามี) ของงานอันดับแรกนั้น และลงรายการของเอกสารอันดับรองไว้ในวงเล็บ เช่น

Toffler (1990, p. 24 อ้างถึงใน สุกัญญา สูดบรรทัด, 2538, หน้า 131) แบ่งสังคมเป็นสามยุค ยุคคลื่นลูกที่หนึ่ง คือยุคเกษตรกรรม ยุคคลื่นลูกที่สอง ยุคอุตสาหกรรม และยุคคลื่นลูกที่สาม ยุคอารยธรรมใหม่สุดของมนุษยชาติ หรือยุคสารสนเทศ